

עקר הרוח-חיים מקבלין מהצדיק (תורה)

קונטרס

רוחא דחיי

שיחות ומאמרים
ע"פ משנתו של
רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

מאת

הרה"ח ר' חיים בנימין וורטהיימר ז"ל

קונטרס י"ט

"שהעולם לא יטעה אתכם"

תוכן השיחה

טעויות העולם – חלומות מתוך השינה	כת הדיבור
הרוח סערה – מקור הטעויות	כת השמחה
כת התאוות ממון [מדינה של עשירות]	כת החכמה
כת הכבוד	כת ריבוי האכילה
כת הרציחה	כת התפילה
כת ה'פת תואר'	"הבעל תפילה"
כת המאכלים דקים	המאכלים של ה"קעך"

הערות והארות ניתן להשאיר ב"קו רוחא דחיי" טל' 02.3.02.47.43 שלוחה 0

© כל הזכויות שמורות

כדי לקחת זכות והשתתפות בהוצאת הקונטרסים ניתן לפנות

בירושלים 05331.93747 בבי"ש 05341.52325

לתרומה ממוחשבת בכרטיס אשראי בטל' 037630585 שלוחה 6491 <1

ניתן להאזין לשיעור ב"קו רוחא דחיי" טל' 02.3.02.47.43 שלוחה 2 <19

גרפיקה ועימוד: י. גרוס 0527644765

מהנעשה והנשמע בקו "רוחא דחיי"

שלוחת המועדים – שובבי"ם

בסיעתא דשמיא ניתן לשמוע שיעורים נפלאים על עבודת ימי השובבי"ם בשלוחת 6 <6 מהכניסה למערכת בעז"ה בימים הקרובים יעודכן בתפריט נושאי השיעורים ואורך כל שיעור לרווחת השומעים.

העיקר והיסוד שהכל תלוי בו!!

בעז"ה התחלנו להעלות לקו סדרת שיעורים נפלאה בנושא "התקשרות לצדיק" כל יום רביעי בשלוחה 1 ובו יבוארו יסודות חזקים ודיבורים נלהבים בדרכי ההתקשרות לרביז"ל.

אפשר לשמוע את השיעורים הקודמים בנושאים: אזמרה לאלוקי בעודי, שמחה, בשלוחה 2 <4 מהכניסה למערכת

"מיר האבן א רעבן דעם ליקוטי הלכות" !!!

לרגל סיום והתחלת ספר הקדוש "ליקוטי הלכות" במסגרת סדר הלימוד של דף ליום יעלה לקו בשלוחה 1 בשבועות הקרובים כל יום חמישי, שיעורים ודיבורים נלהבים בגודל מעלת ודרכי הלימוד בספר הקדוש ליקוטי הלכות, להתחדש ולהתחזק בקביעות זו מדי יום ביומו

(שיעורים אלו יהיה ניתן לשמוע גם בשלוחה "ספרי רבינו – ליקוטי הלכות" 3 <7 מהכניסה למערכת)

דבריהם הם זכרונם

לרבים השואלים, ניתן לשמוע את כל הטעמויות המיוחדות שעלו לקו בחנוכה לקראת היארצייט הראשון בנושאים ביטול להצדיק, זכרון בעלמא דאתי, רפואות ודאקטורים, איך להתעורר בעת פטירת אחד מאנ"ש, סיפור התקרבותו של ר' חיים בנימין ז"ל, ניגונים ונוסחאות התפילה, בשלוחה 4 <4 <6 מהכניסה למערכת או בשלוחה 3 <4 מחולק לקטעים.

המספר 02.3.02.47.43

בארה"ב 518.794.2268

"שהעולם לא יטעה אתכם"

"אורו של הבעל תפילה מול כל טעותי העולם"

שיעור מיוחד לאור מעשה י"ב - מבעל תפילה

[שיחה שנמסרה - י"ז חשוון תשפ"ג]

טעויות העולם - חלומות מתוך השינה

אדער הייליגער רבי דערציילט אונז סיפורי מעשיות. די סיפורי מעשיות - האט דער רבי געזאגט - איז [מסוגל] אויף צו אויפוועקן פון דעם שלאף.

א. הערת המערכת: אנו מגישים כאן בפניכם שיעור נפלא בספה"ק "סיפורי מעשיות" מעשה י"ב, והיות שהדברים מיוסדים על המעשה, לכן לתועלת הקוראים הע"י הבאנו למטה בהערות את לשון קדשו של רביה"ק בסיפומ הנצרך להבנת הדברים, כמו"כ את ביאורי מוהרנ"ת בליקו"ה הל' תפילה ד' אשר השיעור מיוסד עליהם. וכמובן שאינו דומה לקריאה ועיון בפנים מתחילתו ועד סופו, וכלשונו של מוהרנ"ת בפתחת ההלכה הנ"ל: "על-פי המעשה נוראָה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה עֵין שֶׁם כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּאת מִתְחַלֶּתָּה וְעַד סוּפָה".

ב. ראה חיי מוהר"ן כ"ה: שִׁיב לְמֵאמָר פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן (סִימָן ס') וכו' אַחֵר שְׁאֵמַר רַבֵּנוּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה מֵאֵמַר זֶה הַנ"ל אֵמַר בְּדֶרֶךְ צְחוּת. הַיּוֹם אֲמַרְתִּי שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים שְׁלֹא כְּדִבְרֵי הָעוֹלָם. א, הָעוֹלָם אֹמְרִים שֶׁסְּפִוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מְסַגֵּל לְשִׁנָּה. וְאֵנִי אֲמַרְתִּי שֶׁעַל-יְדֵי סְפִוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מְעוֹרְרִין בְּנֵי אָדָם מִשְׁנָתָם, וכו' עיי"ש כל השיחה.

יעצט, בשעת א מענטש שלאפט, ווייסט ער נישט אז ער שלאפט; ער חלומ'ט, ער זעהט זאכן, און ער מיינט אז דאס איז דער מציאות - אבער למעשה שלאפט ער. אז מען וועקט אים אויף פון שלאף, זעהט ער אז ער איז געשלאפן פריערט!

איינע פון די מעשיות וואס דער דער רבי דערציילט אונז, איז די מעשה פון **”בעל תפילה”**. דער רבי וויל אונז דערציילן דא, צען סארט'ן שלאפן וואס מענטשן זענען טועה גרויסע טעותים אין לעבן, וואס יעדער טעות איז א טעות פון א שלאף. ער שלאפט אין דעם טעות; ער שלאפט אזוי שטארק אז ער איז איינגערעט אין דעם טעות.

עס איז דא צען טעותים - דאס הייסט, צען תכליתים וואס א מענטש האט איינגערעטע תכליתים וואס ער זאגט אז דאס איז דער תכלית. דער תכלית איז געקומען נאכדעם וואס ער איז איינגעשלאפן, חלומ'ט ער זיך אז דאס איז דער תכלית.. אז מען וועקט איהם אויף פון שלאף זעהט ער דעם אמת'ן תכלית!

און דער אמת'ער תכלית - דערציילט אונז דא דער רבי - איז צו מתפלל זיין; עוסק זיין אין תפילה, זוכן דעם אויבערשטן, און מגלה זיין די [פארלוירענע] מלכות פון דעם אויבערשטן.

וראה בחכמה ותבונה סימן ד' אות ה': (ידוע) שהתורה הזאת {תורה ס'} מצורפת להמעשה הראשונה שבספר מעשיותיו וכו' ושניהם כאחת כהקדמה לשאר המעשיות שהתחיל לספר בקיץ תקס"ו בסיבת השינה שנתחדשה אז על השני למלך - שהוא כלליות נפשות (ישראל) שנגנז ונאבד מהם פני הנשמה בסתרי תורתו שהיו ראויים ומוכנים להאיר ולהזריח על פני תבל, וע"ז הוכרח (להתעלות יותר) ברוממות השנים קדמוניות הנ"ל **ולהמשיך מהם לבושים וסמים יקרים אשר בלי ספק ינצחו ויתגברו להקיצם ולהחיותם ולעוררם גם עתה משנתם וכו'.**

ג. וזה לשון רביה"ק: והנה {הבעל תפילה} מדבר על לבו מהתכלית של כל העולם: היות שבאמת אין שום תכלית כי אם לעסק בעבודת ה' כל ימי חייו, ולבלות ימיו בתפלה להשם יתברך ושירותו ותשבוחות וכו'.

דאס איז דער עיקר תכלית וואס וועגן דעם זענען מיר געקומען אויף דער וועלט: צו זוכן דער מלכות פון דעם אויבערשטן! מגלה זיין די מלכות פון דעם אויבערשטן! [אזוי ווי מ'זעהט באריכות אין די אלע תפילות פון ראש השנה, וואס דאס איז דער עיקר וואס מ'איז מתפלל א גאנצע צייט - אז דער אויבערשטער'ס מלכות זאל צוריק קומען אויף דער וועלט].

הרוח סערה - מקור הטעות

עכ"פ, די מעשה איז אזוי; אז עס איז געווען א "רוח סערה י", און די רוח סערה האט איבערגעקערט די גאנצע וועלט און געמאכט פון מדבר-ישוב און פון ישוב-מדבר, פון ים-יבשה און פון יבשה-ים.

און ממילא קען א מענטש זיצן:

ער מיינט אז ער זיצט אין **ישוב**, און ער איז למעשה אין **מדבר**!

ער מיינט ער זיצט אין **יבשה**, און למעשה זיצט ער אין **ים**!

ד. וזה לשון רביה"ק: "וְהָיָה הַיּוֹם וְהָיָה רוּחַ סַעְרָה גְדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְהָרוּחַ סַעְרָה תִּזְהַר בְּלִבָּל אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְהָפֶךְ מֵיָם לִיבָשָׁה וּמִיבָשָׁה לָיָם, וּמִמְדָּבָר יִשׁוּב וּמִיִּשׁוּב מְדָבָר, וְהָפֶךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ". **ובהמשך הסיפור:** "הָיוּת שְׁנִמְצָא כְּתוּב בְּסִפְרֵי דְבָרֵי הַיָּמִים שֶׁלָּהֶם שְׁקוּרִין "קְרָאוּיִנְקִישׁ", אִיךְ שֶׁהָיָה רוּחַ סַעְרָה גְדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְהָרוּחַ סַעְרָה הָפֶךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, שֶׁהָפֶךְ מֵיָם לִיבָשָׁה וּמִיבָשָׁה לָיָם, וּמִמְדָּבָר יִשׁוּב וְכוּ', וּבְלִבָּל אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ. וְאַחֲרֵי הָרַעַשׁ וְהַבְּלוּל שֶׁנִּתְבַּלְּבוּ כָּל הָעוֹלָם, יִשְׁבּוּ עֲצָמָן בְּנֵי הָעוֹלָם לַעֲשׂוֹת לָהֶם מֶלֶךְ. וְחִקְרוּ מִי רָאוּי לַעֲשׂוֹתוֹ מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם, וְחִקְרוּ וְאָמְרוּ: בְּאִשֶּׁר שֶׁעָקַר הוּא הַתְּכָלִית, עַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא מְשִׁתָּדֵל בְּיוֹתֵר בְּהַתְּכָלִית - הוּא רָאוּי לְהָיוֹת מֶלֶךְ; וְהַתְּחִילוּ לַחְקֹר מִהוּ הַתְּכָלִית. וְהָיָה בְּיָנֵיהֶם כְּתוּת כְּתוּת. כֵּת אַחַת אָמְרוּ שֶׁעָקַר הַתְּכָלִית וְכוּ'".

[וראה ברמזי המעשיות להרב מטשעהרין: וכל כת מהם בכל מדה או תאוה שבחרו להם להתכלית, בוודאי היו משוקעים בה מאד, כי מלבד שטבע האדם בעצמו נמשך אחר תאוות ומדות רעות **מלבד זה היה הדבר אצלם כמו אמונה שזה הוא התכלית**, כפי מה שבחרו כל כת מהם לעצמם לפי דעתם הנבוכה].

ער מיינט אז ער איז א נארמאלער מענטש, איינער מן הישוב - און למעשה איז ער איינער פון מדבר; ער איז איינער וואס איז 'אינו מן הישוב', ער איז נישט פון ישוב בכלל!¹

[דאס מיינט:] ער רעדט זאכן וואס ער מיינט אז ס'איז פון ישוב - און ס'איז נישט פון ישוב; עס איז פוסטע ווערטער, פוסטע ווערטער פון מדבר! ס'איז נישט קיין ווערטער פון יבשה, נאר ווערטער פון ים; ס'איז פארלוירענע ווערטער פון א מענטש וואס דער טרינקט זיך אין ים.. עס איז בכלל נישט קיין אמת'ע זאכן!!

איז דא צען טעותים - וואס די צען טעותים דאס איז דער "רוח סערה" וואס איז אריינגעגאנגען אין די וועלט. עס האט איבערגעקערט די וועלט און אריינגעברענגט צען גרויסע טעותים², וואס דורך די טעותים איז מען אין א 'מדבר' און מען געפינט זיך אינמיטן 'ים', און מען בלאנז'עט און מען בלאנז'עט און מען בלאנז'עט - -

ה. ראה ברמזי המעשיות: ואולי שזה נכלל ג"כ במה שמבואר לקמן שע"י הרוח סערה נתבלבל כל העולם ונעשה ממדבר ישוב וכו' - כי עכשיו בעוה"ר **רוב בני הישוב הם תועים הרבה מדרך האמת** והם ממש בבחינת "תעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מצאו". **ולא עוד אלא שאינם מרגישים כלל שהם תועים במדבר, רק אדרבא נדמה להם שזה עיקר הישוב,** וע"כ היה מוכרח הבעל תפלה עם אנשיו לישב חוץ לישוב וכו', עיי"ש. (ועיין היטב בליקו"ה הל' תפילה ד, כ).

ו. ראה בליקו"ה הל' תפילה ד, ג: "מה שכתב בהמעשה הנ"ל שפעם אחת ה'יה רוח סערה שבבלבל והפך את כל העולם כלו וכו' שכל זה הוא סוד בחינת שבירת כלים וכו' שאז נתבלבלו כל העולמות ונתהפכו מסדרן האמת כידוע, ועל-כן אז אחר הרוח סערה הנ"ל שהוא בחינת שבירת כלים, אז נתהוו כל הפתות רעות המבארין שם, שנתעו ונבוכו בדעות זרות שלהם שכל זה נמשך מנפילת הנציצות ממדות הקדושות שנפלו אליהם על-ידי שבירת כלים שעל-ידי זה טעו והפכו האמת מהפך אל הפך וכו'". [וראה בחכמה ותבונה סימן י"ד אות י: ובכל הנ"ל נראה מבואר שהתמורות והתהפכות אשר המיר והפך מים ליבשה וכו' הן תמורות ותהפכות המדות הנ"ל. כי החכמה דקדושה נהפכה לחכמת חיצונית ואפיקורסית וכן הכבוד וכו' כמובא שם בדברי מוהרנ"ת ז"ל בהלכה הנ"ל. (ועיי"ש עוד באות י"ב בצירוף דברי רביה"ק מתורה ל"ח וכו').]

מען רעדט זיך [נאך] איין אז מען גייט אין ישוב, און מען רעדט זיך איין אז מען גייט אויף דער יבשה.

בשעת מען דער טרינקט זיך אין דעם ים - מיינט מען גאר אז מען גייט אין די יבשה...

ר' נתן זאגט, אז די אלע צען כיתות - איז דא ביי יעדער איינעם, אין יעדע צייט, אין יעדע מינוט. דאס הייסט, עס איז נישט אז ס'ווערט דערציילט אזוי ווי צען כיתות פון אנדערע מענטשן - למעשה רעדט זיך דא אלץ ביי יעדן איינעם! ביי יעדן איינעם איז דאס דא, די אלע צען מעשיות!

כת התאוות ממון [מדינה של עשירות]

איז דא דא צען טעותים וואס דער הויפט טעות איז תאוות ממון. דער עיקר פון אלע כיתות איז די כת פון "תאוות ממון ח" [די "מדינה של עשירות"].

ז. ראה בליקו"ה הל' תפילה ד, י"ג: כי כל הכתות רעות הנ"ל הם בחינת מדות הנפולין כנ"ל, והם **בכל אדם ובכל זמן כנראה בחוש** את כל המעשה הרע הנעשה תחת השמש על-ידי פגם המדות רעות הנ"ל שהוא בחינת פגם וטעויות ומבוכה של כל הכתות הנ"ל. **כי יש בני אדם** שלהוטים ביותר אחר הכבוד ורודפים אחר הכבוד מאד וכו' ויש שמתגבר בהם ביותר מדת הרציחה, כגון רוצחים ממש, או שאינם רוצחים ממש רק שיש להם בחינת רציחה, שהם בעלי מחלקת ושינאה וקנאה, ורודפים את האדם עד לחייו וכו'. **ואפלו באדם אחד נמצאים בחינות מכל הכתות הנ"ל**, כי האדם בטבעו יש לו כל המדות רעות קנאה ושינאה וקנאה ושינאה ומדות הרעות שכלם נמשכין מבחינת הכתות הרעות הנ"ל, רק שאצל זה האדם מתגבר זאת המדה רעה ביותר ועל-כן נקרא על שם פת זאת ואצל אדם אחר מתגברת מדה רעה אחרת, על כן נקרא על שם אותה הפת האחרות וכן כלם.

ח. ראה בליקו"ה הל' תפילה ד, י"א: **וביותר נתעו ונבוכו אותה המדינה של עשירות** שגפלו לתאוות ממון כל כך, עד שכל החשיבות והגדלה והכבוד שלהם הפל היה כפי רבוי הממון שיש לו וכו' ומי שיש לו ממון מעט היה נחשב אצלם לחיה או לעוף וכו' והיה להם כוכבים ומזלות ומלאכים עד שבאו לידי עבודה זרה ממש. שעשו לעצמן את הבעלי ממון הרבה לאלהים אחרים והקריבו להם קרבנות וכו' ככל המבאר שם במעשה הנ"ל.

וואס דאס רופט דער רבי - אין תורה כ”ג זאגט דער רבי - אז תאוות ממון דאס איז א ”עבודה זרה” וואס איז כולל אין זיך אלע עבודה זרה’ס. אלע אנדערע עבודה זרה’ס, אלע אנדערע כיתות - זענען חלקים פון די גרויסע תאוות ממון, פון דעם טעות פון געלט.

אזוי קומט ארויס דא; תאוות ממון איז דער גרויסער טעות, און אלע אנדערע טעותים זענען טעותים אין דעם גרויסן טעות, חלקים פון דעם טעות - אבער אלץ איז איין גרויסער טעות. אז א מענטש דאכט זיך אים אז געלט איז אזא וויכטיגע זאך, עד כדי כך אז מען קען צוקומען, אז עס דאכט זיך אים, אז א מענטש האט געלט איז ער גאט אליין...

ומבאר שם שמכל התאוות יכולין להוציא אבל לא מתאות ממון כי אם על-ידי הדרך שיש להגבור וכו', כי זה הטעות והמבוכה של הפת והמדינה שבחרו בתאות ממון זה הטעות גדול יותר מכל מיני טעיות של כל הפתות הרעות הנ"ל, כי מחמת שהממון המכרח הוא הכרח גדול להאדם, על-כן שם מתגבר הטעות והמבוכה ביותר, עד שנדמה להם שהממון עקר התכלית חס ושלום, ושארי כין לבלות כל ימיו על זה כאשר מצוי ברב העולם רחמנא לצלן, אשר באמת הוא בהפך ממש, כי באמת עקר הפרנסה הוא רק מהשם יתברך לבד, כמו שכתוב (תהלים עה), כי לא ממוצא וממערב ולא ממדבר הרים כי אלקים שפט וכו' וצריכין למעט בעסק ולעסק בתורה ולבטח בה' שיצליחו במעט העסק שעוסק ויזמין לו פרנסתו בסבה קלה, ויהיה לו אמונה שלמה בהשם יתברך שהכל ממנו יתברך לבד.

ט. אות א, עיי"ש.

י. ראה בליקו"ה הל' תפילה ד, י"ד: ועקר התפלה הוא לתקן את הפת שנפלו לתאות ממון ביותר שעליהם נתנגע הבעל תפלה ביותר ויותר לתקנם, כמוכן ומבאר שם במעשה הנ"ל, כי רב המעשה מדברת שם מענין תאות ממון שזה טעות והמבוכה של תאוה זאת גרועה מכל הטעיות של כל הפתות.

כי תאות ממון הוא עבודה זרה ממש, כמו שכתוב שם שעשו עצמן אלהות וכו' כי בזה הטעות של תאות ממון טועים העולם ביותר עד שרבים כולם מבלים ימיהם ושנותיהם בשביל תאות ממון ומאומה לא ישאו בעמלם, כי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, ואין מלוין לו לאדם בשעת פטירתו לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד וכו' ועקר התפלה הוא בשביל לתקן תאות ממון, שהוא עבודה זרה ממש וכו' וכמבאר בהתורה צוית צדק (בסימן כג) שכל העבודות זרות תחובים בממון, עין שם.

דער גרעסטער טעות פון אלע טעותים איז דער טעות פון "תאוות ממון"
- אז א מענטש רעדט זיך איין אז געלט דאס איז די הצלחת החיים; וואס
מער ער האט געלט איז ער מער א מצליח, מער א מוצלח, מער חשוב. אז
וואס מער א מענטש איז מצליח צו זיך מתקדם זיין אין דער ענין פון געלט
איז ער חשוב'ער.

א מענטש קען צוקומען צו אזעלכע פלעצער, צו אזעלכע טעותים - אז
ער קען זיך איינרעדן:

ממש, אז וואס מער מען האט אסאך געלט איז מען ממש א גאט! און
עד כדי כך, אז מען דארף מתפלל זיין צו אים, און מען דארף מקריב זיין
קרבות צו אים!

און מענטשן וואס זיי האבן נישט קיין געלט - קען מען האלטן אויף זיי,
אז זיי זענען חיות וואס מען דארף זיי הרגע'נען, מען דארף זיי מקריב זיין
פאר די גאט'ן...

ממש, די גאנצע מציאות פון די וועלט דרייט זיך אלץ ארום די געלט!!
מיר אליין באמערקן נישט ווי ווייט מיר זענען טועה אין דעם, ווייל מיר
געפינען זיך אין דעם שלאף! נאר דער רבי - וואס ער איז דער 'בעל תפילה',
וואס ער איז אינדרויסן פון די גאנצע מעשה - ער דערציילט אונז, ער איז
אונז מגלה, אז מיר געפינען זיך אין אזא גרויסע טעות פון תאוות ממון!

דער רבי זאגט אונז: זאלסט וויסן אז דו ביסט טועה אין אזא טעות! א
מענטש ליינט אזא מעשה טראכט ער 'איך בין טועה אין אזא טעות? איך
האלט אזעלכע זאכן?!'.

זאגט אונז דער רבי: דו ווייסט נישט, איך דערצייל דיר אז עס ליגט אין
דיר באהאלטן אזעלכע טעותים... ביסט אזוי פארגלייבט אין געלט, ביז אז
דו רעדסט זיך איין אז געלט איז געטליכקייט ממש.

יעצט, תאוות ממון קומט ווייל באמת א מענטש דארף האבן געלט. באמת, דער רבוננו של עולם האט געמאכט אז די גאנצע וועלט פירט זיך דורך געלט, יעדע זאך וואס מען דארף, דארף מען האבן געלט, און אדרבה די וויכטיגסטע זאך פאר א מענטש איז געלט.

אבער טאקע ווייל עס איז א וויכטיגע זאך, איז א מענטש טועה אין דעם, ער רעדט זיך איין אז די געלט איז א זאך פאר זיך אליין און דער גאנצער לעבן איז תלוי אין די געלט; די גאנצע חשיבות איז תלוי אין די געלט. [עד כדי כך, אז ער קען אריינפאלן אין אזא טעות אז ער מיינט אז מ'האט געלט איז מען ממש 'א גאט', און אז מען האט נישט קיין געלט קען מען זיין א 'חיה' ממש, קיין מענטש נישט].

אבער דאס קומט, עס קומט פון א שורש י, ווייל ס'איז דא באמת א ענין אין געלט. אבער מיט געלט דארף מען זיך פירן בקדושה וטהרה; מען דארף געבן צדקה, מען דארף מאכן משא ומתן באמונה, מען דארף מפזר זיין

יא. ראה ליקו"ה הל' תפילה ד' אותיות א-ב, שזה ענין שבירת הכלים וכו': פי על-ידי שבירת כלים משם נמשכין כל התאוות והמדות רעות וכל הטעיות והמבוכות של כל באי עולם הרחוקים מהשם יתברך. שכל אחד נתעה למקום שנתעה על-ידי תאוותיו שהתעו אותנו לדעות זרות כזביות שזהו בחינת כל עניני השטות והטעיות של כל הפתות המבארים שם שכלם נתעו ונבוכו מאד מאד על - ידי תאוותיהם הרעות וכו'. וכל אחת ה'יה להם סברות רבות על טעותם עד שאפשר באמת לטעות בהם [כמו שאמר רבנו זכרוננו לברכה שאינו רוצה לגלות כל הסברות שיש לכל פת וכת, כי יש להם כל כך סברות שאפשר לטעות בהם באמת]. **וכל זה נמשך מבחינת שבירת כלים הנ"ל**, שהם בחינת המדות העליונות הקדושות שלא יכלו הכלים לקבל אורם ועל-ידי זה נשברו ונפלו הכלים למטה למדור הקלפות **עד שנתהפך אצלם כל המדות טובות מהפך אל הפך והפכו דברי אלקים חיים עד נעשה אצלם סברות להפך מן האמת, והכל מחמת הניצוצות קדושות של המדות העליונות שנפלו בהם** שכל-ידי זה נתאחזו בהם הקלפות ומקבלים מהם פח להפך את האמת לשקר גמור מעין אותו האמת בבחינת "כל שקר שאין בו אמת בתחלתו אינו מתקיים בסופו".

פי כל פת וכת מהפתות הרעות הנ"ל שהיו להם סברות בדויות וכזביות להפך מן האמת, **כל זה נמשך בשרשו מאיזה צד אמת בשרשו ובמקומו, אבל אצלם נתקלקל זה האמת ונתעו על-ידי זה** לדעות זרות מאד כל אחד מעין אותה המדה שנפל אצלם על-ידי בחינת השבירה.

צדקה, מען דארף בויען שול'ן, בתי מדרשות, בויען דעם משכן, בנין בית המקדש, און נאך אסאך זאכן. דאס איז אלעס זאכן וואס איז מצוות, וואס איז תלוי אין געלט. אלעס, כמעט יעדע זאך, איז תלוי אין געלט - אבער עס דארף זיין אויפן ריכטיגן אופן.

אבער טאמער איז מען טועה אין דעם, דרייט זיך גאר איבער די יוצרות און עס ווערט פארקערט; אז דער מענטש דאכט זיך אים אז מען דארף דער עיקר זוכן געלט, און וואס מער מען האט געלט איז מען א גליקליכערער מענטש.

עס קוקט אים אויס אז ווער עס האט נישט קיין געלט האט נישט קיין לעבן!

עס קוקט אים אפילו אויס אז ווער עס האט נישט קיין געלט איז ווייט פון דעם אויבערשטן!

און עס קוקט אים אויס אז ווער עס האט נישט קיין געלט איז טמא, און ווער עס האט געלט איז טהור און איז קודש!

עס קוקט אים אויס אז מען דארף זיך דערווייטערן פון די ארעמעלייט; מען קען נישט לייזן קיין ארעמקייט.. מען קען נישט לייזן קיין ארעמקייט! און עס קוקט אויס אזוי ווי אז זיי זענען ווייט פון אלוקות, זיי זענען ווייט פון קדושה. אזוי דערציילט אלץ דער רבי דארטן אין די מעשה.

כת הכבוד

דער ערשטער כת איז די כת וואס זיי זענען טועה אין "כבוד" י. [אין הלכות תפילה הלכה ד', רעכנט אויס ר' נתן אלע כיתות, און איך זאג עס לויטן סדר. סיי ביים רבין און סיי ביי ר' נתן שטייט אזוי דער סדר].

יב. וז"ל רביה"ק: כת אחת אָמרו שְׁעָקָר הַתְּכָלִית הוּא כְבוֹד: כִּי אָנוּ רוֹאִים שֶׁהַכְּבוֹד הוּא הָעֶקֶר אַפֶּל הָעוֹלָם, כִּי כְּשֶׁאֵין נוֹתֵנִין לְאָדָם כְּבוֹדוֹ, דִּהְיֵנוּ שְׂמֻדְבָּרִים לוֹ אִיזָה דְּבוּר כְּנֶגֶד כְּבוֹדוֹ - יֵשׁ

יעדער טעות קומט פון א אמת'ע זאך, אזוי ווי וואס מיר האבן גערעדט פריער פון תאוות ממון, און אזוי אויך די כת פון כבוד.

לו שפיכות דמים, כי העקר הוא הכבוד אצל כל העולם; ואפלו לאחר מיתת מקפידים לתן להמת כבודו, לקברו בכבוד וכיוצא (ואומרים לו שכל מה שעושין - הכל עושין לך בשביל כבודך), אף-על-פי שאחר מיתתה אין שייך ממון ושום תאוה אצל המת, אף-על-פי-כן על כבוד המת - מקפידים, נמצא שהכבוד הוא העקר התכליתי; וכיוצא בסברות כאלו וכו'.

עד שנסכם אצלם, שעקר התכליתי הוא כבוד. על-כן צריכין לבקש איש מכבד, וגם שיהיה רודף אחר הכבוד; הינו שיהיה רודף אחר הכבוד - וישגי את הכבוד (שזהו איש מכבד, שיש לו כבוד) כי מאחר שהוא איש מכבד, שיש לו כבוד, והוא רודף אחר כבוד ומסיע את הטבע שהיה רוצה בכבוד כנ"ל, נמצא שזה האיש משתדל אחר התכלית ומשיגו, כי התכלית הוא כבוד (כל זה היה דעתם הסתכלה והנבונה) כנ"ל, על-כן זה האיש ראוי להיות מלך.

והלכו לבקש איש כזה, והלכו ומצאו שהיו נושאים את ('בעטליר') זקן אחד, והלכו אחריו לערף חמשה מאות אנשים, כלם 'ציגיינרס', וגם הוא היה 'ציגיינר'. והבעטליר הזה היה עור ועקם ואלם, והאנשים הנ"ל הלכו אחריו, כי כלם היו אנשי המשפחה שלו, כי היו לו אחיות ואחים וזרע מרעים שלו, עד שנעשה מהם קבוץ הנ"ל שהלכו אחריו ונשארו אותו. והוא הקפיד מאד על כבודו, כי היה כעסן גדול, וכועס בכל פעם עליהם בקפידות גדולות, וצוה בכל פעם שינשאו אותו אנשים אחרים, וכעס בכל פעם עליהם. נמצא שזה הבעטליר הזקן הוא איש מכבד גדול, שיש לו כבוד כזה - וגם רודף אחר הכבוד, כי הוא מקפיד כל-כך על כבודו כנ"ל, על-כן הוטב בעיני הפת הזאת הבעטליר הזה, וקבלו אותו למלך. ולהיות גם ארץ גורמת, כי יש ארץ שגורמת ומסגלת לכבוד, וכן יש ארץ גורמת למדה אחרת, על-כן אלו הפת (שחקרו לעצמם שעקר התכלית הוא כבוד) בקשו ארץ גורמת לכבוד, ומצאו מדינה שמסגלת לזה, וישבו שם. [וראה בהמשך הסיפור תיקונם ע"י המלך והבעל תפילה].

ובליקו"ה הל' תפילה ד, ג: הפת שאמרו שעקר התכלית הוא כבוד והיה להם הוכחות וסברות רבות על זה, זה הטעות נמשך מנפילת הכבוד דקדושה, כי יש כבוד דקדושה שהוא כבוד השם יתברך וכבוד תורתו הקדושה וצדיקיו האמתיים שכל העולמות נבראו בשביל זה הכבוד כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יומא לח) "כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא בראו אלא לכבודו" וכו'. ומחמת שכבוד דקדושה הוא שרש כל הבריאה שנברא בשביל הכבוד, על-כן מעת שהיה שבירת כלים וכו' שעל-ידי זה טעו והפכו האמת מהפך אל הפך ואמרו שעקר התכלית הוא כבוד - מה שבאמת, אדרבא, הדבר הוא בהפך ממש.

כי עקר התכלית של הבריאה הוא רק כבוד השם יתברך ותורתו וצדיקיו האמתיים שאי אפשר לזכות לזה כי אם כשממעטין בכבוד עצמו לגמרי ובורחים מן הכבוד לגמרי באמת ויודעין פחיתותו ושפלותו והוא נבזה בעיניו נמאס ואת יראי ה' יכבד, אז דיקא יזכה להגיע אל התכלית האמתית

עס איז דא א מורא'דיגע מידה פון כבוד: מכבד זיין דעם אויבערשטן, מכבד זיין די תורה, מכבד זיין צדיקים, מכבד זיין די מצוות, כיבוד אב ואם, כבוד הבריות, מכבד זיין איינער דעם אנדערן, און נאך אסאך אסאך.. פול זאכן. די גאנצע בריאה איז פול מיט כבוד דקדושה!

אבער אין יעדער מידה געבט זיך א דריי איבער... פון דעם 'רוח סערה' וואס האט איבערגעדרייט די וועלט און האט איבערגעדרייט אלעס - און ער האט געמאכט אז די מידה זאל ווערן פארקערט.

אז וואס הייסט כבוד - אז מען זוכט כבוד! ווער עס זוכט מער כבוד, ווער ס'איז מער קראנק אויף כבוד און ער איז מקפיד אויף זיין כבוד, ער זוכט כבוד און ער בייזערט זיך מען זאל אים געבן כבוד. אזוי ווי דער רבי דערציילט דא אויף דער 'בייזער ציגיינער' וואס ער האט זיך געבייזערט אז מען זאל אים טראגן א גאנצע צייט בדרך כבוד.

אמאל גייט אריין א מענטש אין אזעלכע טעותים, און ער מיינט אז מען דארף מקפיד זיין אויפן כבוד... אזוי ווי עס דאכט זיך פאר מענטשן; ער זיצט אין שטוב און ער איז מקפיד אז די ווייב זאל אים מכבד זיין, און זי איז מקפיד אז ער זאל איר מכבד זיין, און זיי זענען ביידע מקפיד די קינדער זאלן זיי מכבד זיין; יעדער איינער איז מקפיד אויפן צווייטן..

אז מען איז אים נישט מכבד, איז ער זייער בייז.. און עס דאכט זיך אים ממש אז ער איז ביים תכלית, און 'דער עיקר איז כבוד!', און 'וואס הייסט אז מ'איז מיר נישט מכבד?!'..

בשעת דער אמת איז אז פונקט פארקערט, די ריכטיגע מידה פון כבוד איז, אז א מענטש זאל ממעט זיין אין זיין אייגענעם כבוד, און זוכן אלע מאל

לעיתיד להפיל בכבוד ה' באמת וכו'. שאין אדם זוכה לזה כי אם כפי מה שמבטל כבודו באמת לגמרי ומשתדל ומתגזע כל ימיו להרבות כבוד המקום שהוא כבוד התורה והצדיקים האמתיים ואינו חושש על כבוד עצמו כלל וכו' וכו'. והם הפכו האמת מהפך אל הפך ואמרו שעקר התכלית הוא כבוד לרדף אחר הכבוד חס ושלום רחמנא לצלן מהאי דעתא.

דעם כבוד פון דעם אויבערשטן, כבוד פון צדיקים, דעם כבוד פון דעם אנדערן. כבוד, דארף מען יענעם מכבד זיין. נישט יאגן נאך כבוד, נאר 'געבן' כבוד. דאס איז דער ריכטיגע כבוד!

כת הרציחה

און אזוי איז די צווייטע כת וואס זיי האבן טועה געווען אין "רציחה" י - ווי קומט א מענטש צו א טעות האבן אז רציחה דאס איז דער עיקר, דאס איז דער תכלית?!

יג. וז"ל רביה"ק: פת אחרת אמרו שאין הכבוד עקר התכלית, וחקרו שעקר התכלית הוא רציחה: כי אנו רואים שכל הדברים נכלים ונפסדים, וכל מה שיש בעולם, עשבים וצמחים ובני אדם וכל מה שיש בעולם - הכל צריך לבוא לכליון והפסד, נמצא שתכלית הכל הוא הכליון וההפסד; על-כן הרוצח, שהוא הורג ומכלה בני אדם, נמצא שהוא מרבה להביא את העולם אל התכלית. על-כן נספח ביניהם שהתכלית הוא רציחה, ובקשו איש שיהיה רוצח וכעסן ובעל-קנאה ביותר; כי איש כזה הוא קרוב יותר אל התכלית (לפי דעתם הנבונה), והוא ראוי להיות מלך. והלכו לבקש, ושמעו קול צעקה. ושאלו: מהו קול הצעקה הזאת. והשיבו להם שקול הצעקה היא היות שאחד שחט את אביו ואת אמו. ענו ואמרו: וכי יש רוצח אביר לב וכעסן יותר מזה שיהרג את אביו ואת אמו? האיש הזה השיג את התכלית; והוטב בעיניהם, וקבלו אותו עליהם למלך. ובקשו להם ארץ גורמת לרציחה, ובחרו להם במקום הרים וגבעות שהוא מקום הרוצחים, והלכו לשם, וישבו שם עם מלכם. [וראה בהמשך הסיפור תיקונם ע"י המלכה והבעל תפילה].

ובליקו"ה הל' תפילה ד, ד: וכן כת האחרת שטעו בסברותיהם הרעות ואמרו שעקר התכלית הוא רציחה והיה להם סברות והוכחות רבות על זה. ובאמת אף-על-פי שלכאורה רחוק להאמין שימצאו אנשים כאלה שיהיה להם סברות שרציחה היא מצוה, אבל באמת יש טעותים כאלה בעולם עד שיכולין לטעות גם בזה, כי יש סברות רעות כאלה שיוכלו לטעות על ידם לומר שרציחה היא מצוה. כאשר כבר שמעתי מפי רבנו זכרוננו לברכה קדם שספר מעשה זאת שאמר שיש שהיה אצלם סברות והוכחות שרציחה היא מצוה וכפי הנראה מדבריו היה שראה כתוב באיזה ספר שנמצאו והיו אנשים כאלה שאמרו שרציחה היא מצוה. והיה להם סברות רבות על זה וגם זה הטעות נמשך מנפילת ניצוצות מגבוה דקדושה, כי בקדושה יש פעם ונקמה שהיא מצוה גדולה, כמו שכתוב, אל קנא ונקם ה', שזהו בחינת ארבע מיתות בית דין ושלשים ותשע מלקיות שמצוה על הבית דין לדון בם את מי שנתחייב בהם והוא תקון העולמות מאד, כי על-ידי מצות ארבע

ווייל באמת איז דא אזא זאך, "מידת הדין"; מען דארף נוקם זיין אין די רשעים, מען דארף אויס'הרג'ענען עמלק, מען דארף אויס'הרג'ענען די שבע עממים פון ארץ ישראל. מען דארף זיך מרחק זיין פון רשעים, עס איז דא ארבע מיתות בית דין, ס'איז דא אסאך מאל וואס מען דארף מייסר זיין א קינד פאר חינוך, און נאך אסאך זאכן וואס מען דארף גיין מיט מידת הדין.

און עס מיינט נישט נאר דעם ענין פון רציחה, עס מיינט אויך די זאך וואס א מענטש האט קנאה [ושנאה], מיט פארשעמען א צווייטער; די אלע סארטן ענינים וואס ס'רופט זיך אויך "שפיכת דמים" (אזוי ווי ר' נתן איז מסביר אין ליקוטי הלכות).

איז באמת, די אלע זאכן האט אמאל א פלאץ. און בפרט אז דער עיקר איז, אז א מענטש דארף מקבל זיין דעם 'דין' פון דעם אויבערשטן באהבה, **"חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה"**, מקבל זיין די מידת הדין פון דעם אויבערשטן באהבה.

און אסאך מאל דארף מען פייניגן זיך אליין; מען דארף פאסטן יום כיפור, מיט אנדערע תעניתים, נישט עסן פארן דאווענען, זיך אפהאלטן פון עסן זאכן וואס איז נישט אויסגעהאלטן אפילו ס'איז מיר נישט באקוועם. א מענטש דארף זאך.. עס איז א גרויסע מעלה זיך צו פייניגן פאר אידישקייט (און אזוי ווי דער רבי דערציילט דא, אויף די "אנשי הבעל תפילה" וואס תעניות און סיגופים איז געווען ביי זיי דער גרעסטער תענוג ^(י)).

מיתות בית דין מִיחָדִין אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁם הָיָה בְּרוּךְ הוּא וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁם אֲדָנִי וְכו' וְשָׂאָר יְחִידִים גְּדוֹלִים וְתַקּוּנִים עֲלִיוֹנִים נוֹרָאִים שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל יָדָם, וְאַצְלָם נִפְלָה זֹאת הַמִּדָּה עַד שֶׁבָּאוּ לְיָדֵי כָּעַס וְרָצִיחָה מִמֶּשׁ וְהִפְכּוּ דְבָרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים עַל-יְדֵי תַּאֲוִתֵיהֶם הָרָעוֹת וְנָטוּ מִסִּבָּרָא לִסִּבָּרָא עַד שֶׁנִּשְׁתַּגְּעוּ וְאָמְרוּ שֶׁרָצִיחָה מִצָּוָה הִיא, וְהִיא הַתִּכְלִית.

יד. [וראה בנתיב צדיק מכתב קי"ח: כי כך אמר רבנו ז"ל שכל הצדיק הדור האמת לאמתו יש לו כח להנהיג העולם כמו שהוא יודע והצדיקים הקדמונים היה עיקר תשובתם סגופים ותעניתים ורבנו ז"ל אצלו עיקר התשובה לברוח מן הכבוד ולסבל בזיונות ושפיכות דמים, וכמו שאצל אנשי הבעל תפילה היה חשוב אצלם תענית וסגוף יותר מכל התענוגים כך צריך להיות אצלנו חשוב בזיון ושפיכות דמים, ובפרט כשבאים אלינו ממילא הבזיונות, ואין אנו רודפים אחריהם כמו אנשי הבעל תפילה שהיו רודפים אחרי תעניתים וסגופים, ואנו צריכין לקבל

איז דאס איז די ריכטיגע מידה פון 'רציחה'. אבער פון דעם געבט זיך א דריי איבער און ס'ווערט א מידה פון פארקערט - - פון רודפ'ן מענטשן^ט, פון פייניגן מענטשן, און פארשעמען מענטשן, און הרג'ענען מענטשן. און נאך אן א שיעור טעותים וואס די מידה געבט זיך א דריי איבער.

כת ה'פת תואר'

און אזוי איז דא א דריטע מידה, די מידה וואס מענטשן האבן געזאגט רחמנא ליצלן, אז דער תכלית איז די "פת תואר"^ט.

ווייל עס איז דא אזא מצוה פון "פריה ורביה", ס'איז דא א מצוה פון חתונה האבן - וואס באמת, עס רופט זיך גאר א גרויסע מצוה, עס איז נישטא.. עס איז פון די גרעסטע מצוות!!

אותם באהבה ובשמחה כי עי"ז נשלם תמונת אל"ף ולמעלה נעשה מזה אדם לשבת על הכסא וכו'.

טו. בענין המחלוקת ורדיפת אנשים וכו', ראה ליקו"ה נטילת ידים ו, ט. ברכת הראיה ה, ו. ובעוד הרבה מקומות. ותמצאם מקובצים באוצר היראה ערך מחלוקת.

טז. וז"ל רביה"ק: פת אחרת אָמרו שְׂפִת־תֹּאֵר רְאוּיָה לְמִלָּה; כִּי עֵקֶר הַתְּכָלִית - שְׂפִיָּהּ הָעוֹלָם מֵיֵשֶׁב, כִּי לָזֶה נִבְרָא הָעוֹלָם; וּמֵאַחֵר שְׂפִיָּת־תֹּאֵר מְעוֹרֶרֶת תִּנְאוּה זֹו לְיִשׁוּב הָעוֹלָם - נִמְצָא שֶׁהִיא מְבִיאָה אֶל הַתְּכָלִית, עַל־כֵּן יִפֹּת תֹּאֵר רְאוּיָה לְמִלָּה. וּבִחְרוּ לָהֶם יִפֹּת־תֹּאֵר, וּמִלָּכָה עֲלֵיהֶם, וּבִקְשׁוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרֶמֶת לָזֶה, וְהָלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם. [וראה בהמשך הסיפור תיקונם ע"י הבת מלכה והבעל תפילה].

ובליקו"ה הל' תפילה ד, ה: וכן הכת ש'אמרו ש'נאוף הוא התכלית, זֶה הַטְּעוֹת מְבַאֵר לְכָל מֵהִיכָן הוּא נִמְשָׁךְ, כִּידוּעַ שְׂמֻצוֹת פְּרִיָּה וּרְבִיָּה הִיא מְצוּה רִאשׁוֹנָה שְׂבִתוּרָה "כִּי לֹא תִהְיֶה בְּרָאָה לְשִׁבְתָּ יִצְרָה" (יִשְׁעִיָּה מֵה). וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חָפֵץ בְּקִיּוּם הָעוֹלָם עַל-כֵּן מְצוּה לְפָרוֹת וּלְרִבּוּת, אָבֵל אֵין צְרִיכִין לַעֲסֹק בְּזֶה כִּי אִם בְּשִׁבּוֹל קִיּוּם הַמְצוּה לְבַד בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוּלָּה, כִּמְבַאֵר בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהֵם מְגַדֵּל תִּנְאוֹתָם הַטּוֹ אֵת דַּעְתָּם מִן הָאֲמִת עַד שְׂאֲמָרוּ שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּכָלִית וְחֻמָּנָא לְצִלָּן מֵהִיא דַּעְתָּא וּמְכַל דַּעוֹתֵיהֶם הָרְעוֹת, וְחֻמָּנָא לְשִׁזְבוֹן.

אז א מענטש האט חתונה און ער איז מגדל א שטוב מיט קינדער און ער איז עוסק א גאנצן לעבן אויף פריה ורביה; אויף צו ברענגען קינדער, אויף צו מגדל זיין קינדער [עס קומט נישט אן גרינג. מגדל זיין קינדער, חתונה מאכן קינדער, עס קומט נישט אן גרינג..] - דאס איז א גרויסע תכלית, פריה ורביה איז א גרויסע תכלית.

אבער פון דעם געבט זיך א דריי איבער, און עס ווערט חס ושלום אז רחמנא לצלן, די שמוציגע תאוה פון נאך גיין שיינקייט.. און לאמיר זאגן אז דאס איז דער תכלית, אבער נישט נאר; חוץ וואס עס איז א תאוה, ווערט עס נאך א תכלית פאר זיך אליין.

מען זאגט אז דער גאנצער ענין איז צו זיין די 'פת תואר'; דער עיקר איז צו זיין אנגעטאן שיין, און דער עיקר צו אויסזעהן שיין, און מען בלאנז'עט און מען בלאנז'עט אין דעם ענין, אן א שיעור, וואס ברענגט די ערגסטע קלקולים וואס ווערט אלץ פארביטן..

דאס קומט אלץ פון א שורש וואס עס איז דא בקדושה - ווערט עס פארביטן אויף נאך אסאך זאכן, וואס איז ממש דער היפך ממש.

כת המאכלים דקים

נאכדעם איז דא א פערדע כת, וואס די כת דאס איז א כת וואס זיי פארען זיך אין עסן, גאר איידאלע עסן, "מאכלים דקים" י.

יז. וז"ל רביה"ק: כת אחרת אָמרו שָׂרְאוּי לְמֶלֶךְ מִי שֵׁישׁ לוֹ שְׂפַע מְזֻזוֹת הַרְבֵּה - וְאַיִנוּ נֶזֶן מְזֻזוֹת שֶׁל שְׂאָר בְּנֵי אָדָם, וְכִּי מְזֻזוֹת דְּקִים (כְּגוֹן חֶלֶב, כְּדֵי שְׁלֹא יִתְגַּשֵּׁם שְׂכָלוֹ); וְאַיִשׁ כְּזֶה רָאוּי לְמֶלֶךְ. אָךְ לֹא מִצָּאוּ תַּכְף אִישׁ כְּזֶה, שְׁלֹא יִהְיֶה נֶזֶן מְזֻזוֹת שֶׁל שְׂאָר בְּנֵי אָדָם, וּבִחְרוּ לָהֶם לְפִי שְׂעָה אִישׁ עֲשִׂיר שֵׁישׁ לוֹ שְׂפַע מְזֻזוֹת הַרְבֵּה; עַד אֲשֶׁר יִמָּצְאוּ אִישׁ כְּרֻצוֹנָם, דִּהְיִנוּ שְׁלֹא יִהְיֶה נֶזֶן וְכו' כַּנ"ל, וְלְפִי שְׂעָה עֲשׂוּ אֶת הָעֲשִׂיר לְמֶלֶךְ עַד אֲשֶׁר יִמָּצְאוּ אִישׁ כַּנ"ל, אֲזַי יֵרֵד הָעֲשִׂיר מִן הַמְּלוּכָה וְיִקְבְּלוּ אֶת אוֹתוֹ הָאִישׁ לְמֶלֶךְ. וּבִחְרוּ לָהֶם אֶרֶץ גּוֹרָמַת לָזֶה, וְהִלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם. [וראה בהמשך הסיפור תיקונם ע"י התינוק (בנה של בת המלכה) והבעל תפילה].

זיי זענען איידאלע מענטשן, זיי עסן נישט קיין פשוט'ע גראבע מאכלים, זיי היטן זיך צו זיין גאר איידאלע מענטשן. און צווישן זיי איז דא גרויסע צבועים, וואס זיי שטעלן זיך פאר, כאילו אז זיי זענען שוין אויסגעטאן אינגאנצן פון תאות אכילה, און זיי עסן מיט א גרויסן נימוס..

עס איז דא אין דעם אסאך אסאך צביעות - וואס דאס איז אויך א זאך וואס איז מ'טעה אסאך מענטשן - וואס מענטשן זענען משוגע אין דעם נושא פון זאך.. פון די איידלקייט פון עסן קען מען אריינגיין אין גרויסע גרויסע טעותים.

עס מאכט משוגע מענטשן; א גאנצע צייט ציילן מענטשן די קילוס מיט די גרם'ים, וואו ער האלט אין די קילו, און וואו ער האלט אין די גרם'ים.. צו ער קוקט אויס א איידאלער מענטש און צו ער קוקט אויס א מענטש וואס עסט ווייניג.. - א גאנצער עסק וואס מאכט משוגע מענטשן!

דאס קומט אלץ, ווייל אוודאי איז דא באמת, בשורש איז דא א זאך אז א מענטש דארף עסן בקדושה וטהרה; מען דארף עסן ווייניג, און מען דארף

ובה' תפילה ה' ד, ז: וכן הכת ש'אמרו ש'זה ש'אוכל מעט ואינו נזון ממאכלים ש'ל ש'אר בני אדם הוא ראוי להיות מלך וב'חרו להם לפי ש'עה ע'שיר למלך זה הענין, יכולין להבין קצת ענין הטעות הזה מהיכן נמשך, כי יש צדיקים אמתיים ש'הם קדושים באמת וש'ברו תאות אכילה באמת לגמרי עד ש'אינם יכולים לאכל כי אם מעט דמעט וגם זה המעט ש'אוכלין הוא בקדושה נוראה עד ש'כל מאכלם ומזונם אינו מאכל ומזון ש'העולם נזוין ממנו, כי מאכלם הוא בבחינת מן וכו' והוא בחינת מאכל הצדיקים האמתיים וכו' (עיי"פ).

נמצא ש'יש צדיקים אמתיים גדולים כאלו ש'מאכלם אינו כלל מאכל ש'ל זה העולם. ומזה נמשך הטעות ש'ל הכת הנ"ל ש'אצלם נפל האמת כנ"ל עד ש'חברו בצבועים וש'קרנים המתדמין עצמן בקוף בפני אדם, ומרגילין עצמן לאכל מעט מחמת גדלות וגסות הרוח כדי להתכבד ולהתיקר על-ידי זה מחמת ש'רואין ש'זה הדבר חשוב עכשיו ובשביל זה מקבלין אותו לרבי ומנהיג כש'רואין ש'אוכל מעט בדקות בחן ש'ל ש'קר אשר באמת עדין לא התחילו לילך בדרכי ה' ועדין לא נגעו בהקדושה ובתורה הקדושה כלל ועדין לא התחילו לשבר שום תאוה ומדה כלל וגם אפלו תאות אכילה עדין לא התחילו לשבר כלל רק ממעטים באכילה בשביל כבוד. וכל זה ויותר מזה מרמז בדברי רבנו זכרוננו לברכה בהמעשה הנ"ל בהפת שטעו בו וב'חרו להם ש'ראוי לקבל מלך מי ש'יש לו שפע מזונות הרבה ואינו נזון ממזונות ש'ל ש'אר בני אדם, רק ממזונות דקים וכו' והבן.

עסן מיט הייליגע כוונות, און דער עיקר מזון זיינער זאל זיין פון די רוחניות פון די מאכל. צו מאכן א ברכה מיט כוונה, און טראכטן גוטע מחשבות ביים עסן, און בעטן דעם אויבערשטן אז דער עסן זאל אים געבן 'מזון הנפש', אז דער נפש זאל האבן א שביעה..

עס איז דא א גרויסע איידלקייט באמת אין עסן. אבער פון דעם איידלקייט אין עסן דרייט זיך עס איבער פארקערט; אז עס ווערט א צביעות, עס ווערט א שקר און דעם ענין פון איידלקייט פון עסן.

כת הדיבור

נאכדעם איז דא א אנדער כת, וואס די כת זענען טועה אין דעם ענין פון "דיבור" מיט "מליצה" יח.

יח. וז"ל רביה"ק: כת אחרת אמרו שעקר התכלית הוא הדבור: כי מותר האדם מן הבהמה הוא הדבור, ומאחר שזה עקר היתרון שיש לאדם - על-כן זהו עקר התכלית. על-כן בקשו להם איש דברן שיהיה בעל-לשון, שידע כמה לשונות וירבה לדבר תמיד, כי איש כזה הוא אצל התכלית. והלכו ומצאו איש צרפתי משגע שהיה הולך ומדבר לעצמו, ושאלוהו אם יודע לשונות, והיה יודע כמה לשונות; ואיש כזה - בודאי השיג התכלית (לפי דעתם הנבוכה), מאחר שהוא בעל-לשון, שידע כמה לשונות, ומדבר הרבה מאד, כי הוא מדבר אפלו לעצמו, על-כן הוטב בעיניהם איש הזה, וקבלו אותו למלך. ובחרו להם ארץ גורמת לענגן שלהם, והלכו וישבו שם עם מלכם. ובודאי הנהיג אותם בדרך הישר... [וראה בהמשך הסיפור תיקונים ע"י המליץ והבעל תפילה].

ובה"ל תפילה ה, ז: הכת שאמרו שמליצה ודבור הוא התכלית, דהינו שידע כמה לשונות ויהיה מליץ נאה וכו', זה הטעות מבאר גם כן קצת, כי ידוע את כל המעשה הרע הנעשה תחת השמש עכשיו על-ידי המליצים הפושעים וכו' כי כל המחקרים והפלוסופים והאפיקורסים רבם ככלם הם מליצים גדולים ובחרו בדרך המליצה מאד ללמד לשונות רבות ולדבר צחות ולהיות בעל לשון ומליץ נאה כידוע ומפרסם כל זה. ובאמת בשרשו שבקדשה המליצה טובה מאד וכאשר שבח רבנו זכרוננו לברכה בעצמו את המליצה מאד ואמר שהמליצה יש לה כח גדול לעורר את האדם וגם למעלה יכולין לפעל לעורר רחמים וישועה גדולה על-ידי המליצה וכו'.

והנה ענין זה של מעלת המליצה הוא נצרך מאד לכל אדם החפץ חיים אמתיים ונצחיים הרוצה לגשת אל הקדוש לילך בדרך ה' לשוב אליו ותברך אשר העצה הפלילית שהוא יסוד כל

וויבאלד דיבור איז א גרויסע זאך. דער עיקר מעלה פון א מענטשן איז אז ער האט א ”כח הדיבור”. מיט דיבור קען מען אויפטאן גרויסע זאכן! מען

העצות הוא ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו, כמבאר אצלנו כמה פעמים וכו' ולענין זה הוא דבר גדול ענין המליצה, דהינו שיגיל עצמו להרחיב שיחתו ולהרבות בטענות ולבקש למצא לעצמו בכל פעם דברי תחנונים ופיוסים חדשים וטענות נאות ודברי התעוררות של רחמים הרבה כדרך המפצירים, כדרך הבאים לפני מלכים ושופטים להתחנן על נפשם כשיודעים בעצמם שהם חייבים והם באים לפיכך שאז מגדל מרירות נפשם יוצא מלבם ממילא דברי תחנונים ופיוסים הרבה עד שלפעמים מעוררים לב המלך או השופט עד שמתחיל לבכות עמהם גם כן מגדל הרחמנות, וכיוצא בדבורים אלה הרבה.

[..] והנה מחמת שבקדשה המליצה יקרה מאד מזה נמשך שאצל הכת הנ"ל נפלה המליצה עד שהפכו דברי אלקים חיים ובחרו במליצה לרעתם לבלות כל ימיהם על דרכי מליצה כדי להמשיך לב ישראל חס ושלום לדרכי המחקרים והפלוסופים אשר כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים אשר על-ידי זה עוקרין את עצמן ואת בניהם ותלמידיהם ההולכים בעקבותם משני עולמות כידוע ומפרסם דרכיהם הרעים למה שבאים על -ידי מליציהם הפושעים עד שמחללים שבת בפרהסיא ומדברים סרה על ה' ועל תורתו הקדושה על תנאים ואמוראים ומתלווצצים מאגדת רבותינו זכרונם לברכה שבגמרא ומדרשים, והולכים בדרך העובדי כוכבים ובמנהגיהם וכו' בעניני הדירות וכלים ובמלבושיהם ובכל תנועותיהם וכו' ולבלות ימים על מליצה כזו שאינה מקרבת להשם יתברך ולעבודתו, אדרבא מרחקת ועוקרת את האדם מלגמרי רחמנא לצלן, בודאי אין שגוען יותר מזה.

והוא ממש ענין הכת הנ"ל, שבחרו באיש צרפתי משגע למלך בשביל שהיה מליץ נפלא והיה יודע כמה לשונות והיה מדבר תמיד אפילו לעצמו. ואף-על-פי שהם רוצים לכסות השקר והאפיקורסות שלהם באמת, דהינו שבתחלה מטעים את בני ישראל ואומרים שרוצים ללמד מקרא היטב בכל דקדוק הלשון, אבל באמת כל פונתם להרע וזה עקר האפיקורסות שלהם שכופרים בתורה שבעל פה לגמרי כמו הקראים ממש וכשכופרים בתורה שבעל פה וכו' ותפח רוחם ונשמתם שמכריחים עצמם תמיד לפרש המקרא על-פי דרך הפשוט דיקא בלי שום דרשה מדרשות רבותינו זכרונם לברכה. ופנימיות פונתם הרעה נכר לעין כל למי שבקי בהם קצת ובדרכיהם הרעים שכל פונתם לפרש המקרא על-פי דרכי המליצה לבד פאלו אין בה שום פנימיות חס ושלום והם משבחים את משה רבנו עליו השלום מאד ואומרים עליו שהיה מליץ ובעל לשון גדול מאד, וקצת נביאים אין נראה להם דברי מליצתם אוי להם אוי לנפשם וכו' וכו'. הפלל, שעל-ידי שיש מליצה דקדשה שהיא דבר יקר מאד על-ידי זה נתעו על-ידי תאוותם הרעות עד שאמרו שעקר התכלית הוא דברן ובעל מליצה ובחרו להם איש צרפתי משגע שהיה יודע כמה לשונות, למלך, ובודאי הולך אותם בדרך הישר, אוי להם. (מחמת קוצר המקום לא הבאנו כאן כל דבריו, עיי"פ).

קען אויפטאן א געוואלד! מען קען איבערקערן די וועלט! - מען קען א געוואלד געוואלדיגע זאכן אויפטאן מיטן דיבור!!

איז מענטשן גייען אריין, פארקערט, גייען זיי אריין אין טעותים, און עס דאכט זיך זיי אז רעדן אסאך איז א תכלית. מען רעדט ליצנות, מען רעדט לשון הרע, מיט אנדערע דיבורים אסורים אן א שיעור, וואס מען בלאנז'עט און מען בלאנז'עט אין דעם ענין פון דיבור! וואס מער דער דיבור איז מער קונצליכער, מער געלונגען - מיינט מען אז מ'איז מער ביים תכלית.

אבער דער עיקר דיבור וואס איז געגעבן געווארן באמת - ר' נתן רעדט א גרויסע אריכות דא אין ליקוטי הלכות תפילה הלכה ד' - דער עיקר דיבור וואס איז געגעבן געווארן, איז צו רעדן אסאך צום אויבערשטן. מ'זאל זיך מרגיל זיין צו קענען רעדן צום אויבערשטן אלץ וואס מען דארף! אלץ וואס עס פאדערט זיך בגשמיות און ברוחניות!

א מענטש דארף אסאך אסאך רעדן! דער עיקר דיבור פון דעם מענטשן, וואס דער אויבערשטער האט געגעבן א מענטשן - איז אלעס כדי ער זאל קענען אסאך אסאך רעדן צום אויבערשטן.

דאס איז דער דרך פון התבודדות וואס דער רבי האט געוואלט אריינברענגען אין דער וועלט: מען זאל אסאך רעדן צום אויבערשטן, אז יעדער איינער זאל זיך מרגיל זיין אז דער עיקר צו וועמען מען דארף רעדן, איז צום אויבערשטן! און דאס איז דער עיקר שלימות הדיבור.

און פארקערט פון דעם איז, מיינט מען אז דער דיבור וואס מען רעדט סתם אין די וועלט - פון דעם איז געווארן די גאנצע השכלה, וואס איז געווארן א ענין פון רעדן אסאך, מיט שרייבן, און אלץ איז דער כח הדיבור; וואס מען שרייבט אראפ אסאך ביכער מיט פארשידענע זאכן, ווער עס קען מער פאנטאזירן פאנטאזיעס מיט סיפורי מתח מיט כל מיני קנאקעדיגע דיבורים פון פאליטיק מיט נאך אזעלכע זאכן.. דאס איז אלץ שקר מיט שקר מיט שקר!

דאס קומט אלץ פון דעם טעות וואס מען ניצט נישט דעם כח הדיבור ריכטיג, דאכט זיך אז מען דארף ניצן דעם דיבור פאר אנדערע זאכן.

כת השמחה

אזוי ווייטער איז געווען די כת וואס זיי האבן טועה געווען אין ”שמחה” יט. וואס דאס ווייסן מיר אלע אז שמחה דקדושה איז א געוואלדיגע זאך: זיך פרייען אז מען איז א איד, זיך פרייען מיטן אויבערשטן, זיך פרייען מיט

יט. וז”ל רביה”ק: כת אחרת אמרו שעקר התכלית הוא שמחה: כי כשנולד בן - שמחים, כשיש חתונה - שמחים, כשנכבשים איזה מדינה - שמחים; נמצא שתכלית הכל הוא שמחה. על-כן בקשו איש שיהיה שמח תמיד - נמצא שהוא אצל התכלית, והוא יהיה מלך עליהם. והלכו ומצאו שהיה הולך ערל אחד בכתנת בזוי כדרכו, ונשא פלעשיל יין-שרף, והלכו אחריו כמה ערלים, וזה הערל היה שמח מאד (כי היה שכור מאד). וראו שזה הערל הוא שמח מאד, ואין לו שום דאגה, על-כן הוטב בעיניהם הערל הזה, כי השיג את התכלית שהוא שמחה, וקבלו אותו למלך עליהם, ובודאי הנהיג אותם בדרך הישר... ובחרו להם ארץ גורמת לענון שלהם, דהינו מקום פרימי וכיוצא, שיהיו עושין יין, ומהחרצנים יהיו עושין יין-שרף, ולא ילך שום דבר [מהענבים] לאבוד. כי זהו עקר התכלית אצלם, לשתות ולהשתכר ולהיות שמח תמיד; אף-על-פי שאין שום שיכות וענון לשמחתם, כי אין להם כלל על מה לשמח, אף-על-פי-כן, זה היה עקר התכלית אצלם, להיות שמח תמיד על לא דבר. ובחרו להם ארץ גורמת כנ”ל, והלכו וישבו שם. [וראה בהמשך הסיפור תיקונם ע”י האוהב נאמן והבעל תפילה].

ובליקו”ה הל’ תפילה ד, ח: הכת שאמרו שעקר התכלית שמחה ושיכרות מבאר גם כן קצת, כי שמחה דקדושה הוא בודאי דבר גדול מאד, דהינו לשמח בה’ ובתורתו הקדושה שזה עקר שלמות העבודה, כמו שכתוב (דברים כח), תחת אשר לא עבדת את ה’ אלהיך בשמחה וכו’ כי שמחה דקדושה הוא הנקדה הקדושה של כל המצות וכו’ כי העקר הוא לזכות לשמח בה’ בבחינת (שם קד) אנכי אשמח בה’ וכו’ וכו’. ועל זה אמר שלמה המלך עליו השלום (קהלת ח), ושבחתי אני את השמחה אשר אין טוב לאדם וכו’ כי אם לאכל ולשתות ולשמח, שדרשו רבותינו זכרוננו לברכה, לאכל ולשתות ולשמח בשבתות וימים טובים, כי באמת מי שהוא בכלל האמונה הקדושה האמתית יש לו לשמח כל ימיו בכל עת ובכל רגע, כשיזכר את עצמו הטובה והחסד הנפלא שעשה השם יתברך עמנו על-ידי משה רבנו עליו השלום אשר פתח את עינינו והמשיך עלינו את האמונה הקדושה להאמין בה’ ובמשה עבדו, לקיים תורתו ומצותיו הקדושים בכל יום, אשר אפלו פושעי

צדיקים, זיך פרייען מיט שבתות וימים טובים, זיך פרייען מיט די מצוות, מיט די נקודות טובות. א איד דארף זיין שטענדיג מלא שמחה! "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", א איד דארף זיין מלא שמחה!

אבער פון דעם פארבייט זיך אז עס ווערט א וועלט פון שמחות, פון פוסטע שמחות, וואס מען זוכט א גאנצן טאג צו נאר זיין פריילאך, נאר זיין א 'מצב' מיט א 'מצב'.. מיט נאך שמחה מיט נאך שמחה. מען גייט זוכן פארברענגען און פארברענגען, כיף'ען אויף כל מיני סארטן אופנים.. א עיקר זאל זיין שמחה.

זאל זיין - ווי מען רופט עס היינט אין די גוי'אישע שפראך - זאל זיין 'העפי'! זאל זיין פריילאך, פריילאך, פריילאך.. דאס איז די גאנצע דאגה. מען בלאנז'עט אין דעם אן א שיעור, און עס איז מטעה שטארק מענטשן.

כת החכמה

שפעטער איז דא די אנדערע מידה פון "חכמה" כ.

ישראל מלאים מצות כרמון וכלנו מאמינים באלקים חיים ומלאך עולם וכו' ואי אפשר לבאר בכתב ובעל פה עצם השמחה הזאת וכו' כי השמחה הזאת הוא לכל חד כפום מה דמשער בלבה וכו'. ומה שמחה הקדושה הזאת כשנפגמת חס ושלום, מזה נשתלשל הטעות של הפת הנ"ל שבחרו בה שמחה של הוללות ושכרות שעל זה נאמר (קהלת ב), ולשמחה מה זה עשה וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בפרק במה מדליקין (דף ל), 'ולשמחה מה זה עשה', זו שמחה שאינה של מצוה 'ושבחתי אני את השמחה', זו שמחה של מצוה, ללמדך שאין השכינה שורה מתוך עצבות וכו' אלא מתוך שמחה של מצוה. (וראה עוד בליקו"ה הל' ביצים ה, ו. נזיקין ה, ל"ז. ששון ושמחה, אות א' בסופו).

ב. וז"ל רביה"ק: פת אחרת אמרו שעקר הוא חכמה. ובקשו להם חכם גדול, ועשו אותו מלאך עליהם, ובקשו להם ארץ גורמת לחכמה, והלכו וישבו שם. [וראה בהמשך הסיפור תיקונם ע"י החכם והבעל תפילה].

ובליקו"ה הל' תפילה ד, ט: וכן בענין החכמה, שהיתה פת אחת שחקרו ואמרו שעקר התכלית הוא חכמה, זה הטעות מבאר מאד מהיכן נמשך, כי בודאי הוא אמת שחכמה דקדשה יקרה מאד,

וואס דאס פארשטייט יעדער איינער אז צו זיין א חכם אמיתי, חכם דקדושה - נישטא גרעסערס ווי דעם; א מענטש איז א חכם דקדושה!!

אבער פארקערט, אז א מענטש גייט אריין פארקערט אין חכמות, בלאנז'עט ער אין חכמות [וואס ער מיינט אז עס איז 'חכמות'], און ער איז טועה און איז מטעה זיך מיט אנדערע.. אלץ מיט די חכמות חיצוניות, מיט די חכמות, מיט די סברות.. מיט די אלע בויך סברות וואס ער איז טועה.

כי כל הבריאה היתה על-ידי החכמה, כמו שכתוב "כלם בחכמה עשית" והחכמה היא חיות הכל, כמו שכתוב "החכמה תחיה". אבל עקר החכמה היא ליראה את ה' ולעבד אותו יתברך, כמו שכתוב "ראשית חכמה יראת ה'" וכו', כי עקר אמתית החכמה הוא לדעת שרחוק ממנו החכמה, בבחינת "אמיתי אחכמה והיא רחוקה ממני" וכו', כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה שעקר החכמה שישכיל שרחוק ממנו החכמה, כי באמת אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' ועקר החכמה האמתית הוא מי שזוכה לשכל האמת להבין ולהשכיל האמת שהעקר הוא לעבד אותו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור ועל-ידי זה דיקא יזכה לעקר החכמה האמתית, דהינו לדעת אותו יתברך באמונה שלמה באמת, שזה עקר החכמה וכו'. אבל מי שחכמתו מרבה ממצעשיו, מכל שכן הכופרים לגמרי במצות מעשיות רחמנא לצלן עליהם נאמר (ירמיה ח), הנה בדבר ה' מאסו וחכמת מה להם, כי אין שטות ושגגון יותר מזה, כשאדם ילוד אשה קרוץ מחמר רוצה לחקר ולהשיג בשכלו דרכי ה' ורוצה להתחכם על ה' לידע טעמי מצותיו על-פי שכלו או לידע דרכי הנהגותיו יתברך ועל זה נאמר (משלי כו), ראית איש חכם בעיניו תקוה לכסיל ממנו וכו' וכיוצא בזה הרבה. ושלמה המלך עליו השלום לרב חכמתו אמר (משלי לו), כי בער אנכי מאיש ולא-בינת אדם לי וכו' מכל שכן וקל וחמר שאר אנשים הפלל, שעקר החכמה שיקרה מאד היא בחינת יראת ה', בחינת (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה' וכו' 'ללומדיהם' לא נאמר אלא 'לעשיהם' (ברכות יז) ועל-ידי זה דיקא זוכה לחכמה האמתית, דהינו לדעת ולהשיג אותו יתברך בחינת (דברים ד) וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלקים וכו' שזה הדעת הקדוש אי אפשר להשיג כי אם על-ידי תורה ומצות ומעשים טובים בתמימות ובפשיטות שזהו בחינת חכמת תורתנו הקדושה שהוא עקר החכמה האמתית, כמו שכתוב (משלי ח), אני חכמה וכו' אני בינה וכו'.

ואצלם נפל החכמה הזאת דקדושה עד שאמרו שהחכמות שלהם שהם חכמות חיצוניות הם עקר התכלית אשר על-ידי חכמות כאלו הם עוקרים עצמן ואת הנמשכין אחריהם מעולם הזה ועולם הבא ואין להם שום חיות לא בעולם הזה ולא בעולם הבא וכו' וכמו שכתוב (איוב ה), לכד חכמים בערמם שהחכמים נלפדים בחכמתם של עצמם וכו'. נמצא שגם אלו שבחרו בחכמה לתכלית צריכין גם כן תקון גדול להשיבם מחכמות שלהם אל החכמה האמתית, שהוא תורה ומצות ומעשים טובים וכנ"ל. (וראה עוד בכוכבי אור שו"ס א').

כת ריבוי האכילה

און אזוי ווייטער די כת וואס זענען טועה אין דעם ענין פון עסן, "ריבוי אכילה" כא.

ווייל באמת איז דא א ענין פון "קדושת אכילה", אז א איד דארף עסן לכבוד שבת לכבוד יום טוב. און בכלל, א איד דארף עסן, דער רבי האט נישט געוואלט אז מען זאל פאסטן²². מען דארף עסן, אבער מען דארף עסן מיט גוטע כוונות. און מען דארף זיין געזונט, אכטונג געבן מען זאל עסן [כדי] מען זאל זיין געזונט.

אבער פון דא קען מען אריינפאלן אין גרויסע טעותים, אז עס דאכט זיך אים, ער לייגט זיין גאנצע קאפ אין עסן, מרבה זיין באכילה, און מרבה זיין.. עס דאכט זיך אים יעדע רגע אז ער דארף נאך עסן, כדי ער זאל זיין מער

כא. וז"ל רביה"ק: כת אחרת אמרו שעקר התכלית הוא להשיג על עצמו באכילה ושתיה, שקורין "פילווין", לגדל האברים. ובקשו בעל אברים, שיש לו אברים גדולים ומשיגים לגדל האברים כנ"ל, כי מאחר שיש לו אברים גדולים - יש לו חלק יותר בעולם (כי הוא תופס מקום יותר בעולם, והוא סמוך יותר אל התכלית; כי זהו התכלית, לגדל האברים, על-כן איש כזה ראוי למלך. והלכו ומצאו איש ארץ, שקורין 'ווינגיר', והוטב בעיניהם, כי הוא בעל אברים וסמוך אל התכלית, וקבלו אותו למלך. ובקשו להם ארץ גורמת לזה, והלכו וישבו שם. [וראה בהמשך הסיפור תיקונם ע"י הגיבור והבעל תפילה].

ובליקו"ה הל' תפילה ד, י: והכת שבחרו להם למלך מי שאוכל הרבה גם זה נמשך מחמת שבקדשה ודאי מצוה שיאכל האדם כפי ההכרח כדי שיהיה לו כח לעבד את ה' וגם יש אכילה של מצוה ממש, כגון אכילת שבת ויום טוב ואכילת מצה וקדשים. ומזה נמשך ונפל להם הטעות שאמרו שהתכלית היא האכילה ושאריכין לאכל הרבה ונשתגעו בשגעון שלהם שזהו עקר התכלית. וכבר מובא בספרים שהיה מלך אחד שהיה בטעות של הכת הזאת שאמר שהתכלית היא האכילה והיה מתפלל ואומר, אלקי תן לי בטן שאוכל לאכל הרבה כאשר שמעתי ספור זה מפי רבנו זכרנו לברכה בפעם אחר קדם שספר מעשה זאת.

כב. ראה שיש"ק החדש ח"ג, תי"א ובהערה שם.

געזונט און מער געזונט. און נאך אזעלכע שטותים מיט טעותים וואס קריכט אריין - אלץ מכח דעם טעות, אז דער ענין פון אכילה ווערט נישט נתקבל אין הארץ פון א מענטש אויפן ריכטיגן אופן.

כת התפילה

און נאכדעם איז דא די לעצטע כת וואס דאס איז די כת פון ”תפילה” ב.
זיי האבן אוודאי מער צוגעטראפן ווי אלעמען, זיי האבן געוואוסט אז דער תכלית איז תפילה!

אבער [אויך] זיי, ביז זיי האבן נישט געטראפן דעם ”בעל תפילה”, האבן זיי נאך אויך נישט געוואוסט די זאך פון תפילה בשלימות.

בג. וז”ל רביה”ק: ”והיתה פת אחרת שאמרו שאין כל זה תכלית, רק עקר התכלית הוא רק לעסוק בתפלה להשם יתברך, ולהיות ענין ושל-ברך וכו’. ובקשו להם בעל תפלה אחד, ועשו אותו למלך עליהם (והמעין מאליו יבין שכל הכתות הנ”ל כלם טעו מאד במבוכות גדולות מאד, רק זאת הכת האחרונה כונו האמת, אשרי להם).”

ובהמשך הסיפור: ”ובדרך הלוכו של הבעל תפלה ראה שהולכים אנשים ומתפללים, ונושאים חבורים של תפלות. ונתירא מהם, וגם הם נתיראו ממנו. ועמד להתפלל, וגם הם התפללו. אחר-כך שאל אותם: מי אתם? השיבו לו: שבעת שהיה רוח סערה הנ”ל, שאז נפרדו בני העולם למיניהם, אלו בחרו בזה ואלו בזה (ככל המבאר למעלה חלוקי הכתות הנ”ל, אז אנוחנו בחרנו לנו לעסוק בתפלה תמיד להשם יתברך; ובקשנו ומצאנו בעל תפלה אחד, ועשינו אותו למלך. כששמע זאת הבעל תפלה הזה, הוטב הדבר בעיניו מאד, כי בזה הוא חפץ; והתחיל לדבר עמם, וגלה להם סדר תפלותיו וחבוריו ועניניו. כששמעו דבריו נפתחו עיניהם, וראו גדל מעלתו של הבעל תפלה הזה, ותקף עשו אותו למלך עליהם, כי המלך שלהם מחל לו המלוכה, מחמת שראו שהוא מפלג במעלה יתרה מאד מאד. ולמד עמם הבעל תפלה הזה, והאיר עיניהם, ועשו אותם לצדיקים גמורים גדולים מאד; כי הם היו מתחלה גם-כן צדיקים (מאחר שעסקו רק בתפלה כנ”ל), אך זה הבעל תפלה האיר עיניהם עד שנעשו צדיקים נוראים מאד.”

[א”ה: ועיין בתורה ס’ שגם אצל אנשים שעובדים את ה’ כל ימיהם וכו’ שייך בחי’ שינה וכו’, ועפ”ז יובנו הדברים דלעיל בתחילת השיעור על עשר הטעותים שהם בחי’ שינה וכו’, וכ”ז בדרך אפשר].

טאקע זעהט מען, אז א מענטש, אפילו אין תפילה האט ער אויך אסאך טעותים. מענטשן מיינען אז ער האט א סדר אין תפילה - יעדער איינער האט זיך זיין סדר אין תפילה - דאס וואס מען גייט דריי מאל א טאג אין שול און מען דאוונט, אדער וואס יעדער איינער האט זיך זיינע סדרים אין תפילה, כל מיני סדרים וואס מען האט זיך אין תפילה. אבער פון דא און ווייטער איז מען נאך זייער ווייט פון תפילה, מען ווייסט נאך נישט וואס תפילה איז..

אבער ביז מען טרעפט דעם 'בעל תפילה', וואס ער לערנט א וועג אין תפילה, מאכט ער ליכטיג די אויגן! אפילו די וואס זיי ווייסן שוין פון תפילה, זעהען אז עס איז עפעס א אנדער סארט זאך אינגאנצן!

"הבעל תפילה"

דער 'בעל תפילה' ברענגט אריין אז דער גאנצער.. ער נעמט ארויס פון ישוב, ער זאגט אז דער גאנצער ישוב איז נישט קיין ישוב; אלע בלאנזען דא.. ער נעמט אונז אינגאנצן ארויס פון ישוב, און ער זאגט אונז: אלע 'מוסכמות' (זאכן וואס איז 'נספם' געווארן ביי מענטשן ב"ד) וואס מענטשן האבן אין אלע ענינים, אפילו אין תפילה - איז נאר מוסכמות.. עס איז נאך נישט די ריכטיגע וועג אין תפילה.

נאר דער בעל תפילה, וואס דאס איז דער צדיק, ער ברענגט אריין א חיות אין תפילה! מען זאל לעבן פון תפילה! ער קען יעדן איינעם 'מספיק' זיין ב"ה,

כד. [כלשונו של רביה"ק במדינה של עשירות: באשר שראינו שעקר התכלית הוא רק הממון - על-כן נספם אצלנו לילך למדינה ששם יכולין לעשות ממון וכו'. גם נספם אצלם שהם רוצים שיהיו אצלם כוכבים ומזלות וכו'. וכן בכת הרציחה: על-כן נספם ביניהם שהתכלית הוא רציחה.]

כה. וכמסופר בתחילת המעשה: "גם ה'ה ענין הבעל תפלה הנ"ל, שה'ה יכול להספיק לכל אחד ואחד מה שצריך, ואם ה'ה מבין באחד מאנשיו שלפי מחו הוא צריך לעבודת ה' "

אז ער זאל האבן [אלעס וואס ער דארף], אז די תפילה זאל אים דעקן אלעס! אז א מענטש, וואס ס'פעלט אים, זאל ער בעטן און בעטן און בעטן דעם אויבערשטן.

און בפרט דער עיקר התפילה, אז מען זאל בעטן אז דעם אויבערשטן'ס מלכות זאל נתגלה ווערן, און מען זאל זוכה זיין צו געפינען דעם מלכות פון דעם אויבערשטן! וויסן אז דער אויבערשטער איז דער מלך פון די וועלט, און זיך מדבק זיין אין דעם אויבערשטן, און תשובה טאן אויף די עבירות, און זיין שטענדיג אונטער דעם אויבערשטן.

דאס איז דער עיקר התפילה; אז דער מענטש ווערט, דער גאנצע מהות זיינע ווערט תפילה! דאס איז שוין א תפילה פון חוץ לישוב! עס איז נישט די תפילה וואס איז אנגענומען אין ישוב - אוודאי עס איז דא שולן, עס איז דא בתי מדרשים, אלע דאווענען.. - אבער דער ריכטיגער תפילה דאס איז די תפילה וואס דער רבי ברענגט אריין, דער שלימות התפילה!

אזוי ווי עס איז דא א ווארט, פון ברסלבער חסידים איז דא א ווארט¹: עס שטייט **”וַיֵּאָהֶב הַמֶּלֶךְ אֶת אֶסְתֵּר מִכָּל הַנָּשִׁים”**. עס שטייט **”אִשָּׁה יִרְאֵת הַשֵּׁם הִיא תִתְהַלֵּל”**, אישה איז א רמז אויף תפילה. **”וַיֵּאָהֶב הַמֶּלֶךְ אֶת אֶסְתֵּר”**

שיינא הולך מלבוש במלבושי זהב שקורין **”גילדין גישטיק”** - ה'ה מספיק לו, וכן להפך, שלפעמים נתקרב אליו איזה עשיר, וה'ה מוציא מן הישוב כנ"ל, וה'ה מבין שזה העשיר צריך לילך בבגדים קרועים ונבזים - ה'ה מנהיגו כן; הכל כפי שה'ה יודע צרך הספקת כל אחד ואחד - ה'ה מספיק לו.”

כו. ראה שיש"ק הישן ד, ח: אמר ופרש רבי פנחס קיבליטשער זכרונו-לברכה את הנאמר במגילה **”וַיֵּאָהֶב הַמֶּלֶךְ אֶת אֶסְתֵּר מִכָּל הַנָּשִׁים”**, על פי המבאר בדברי רבנו בתורה מ”ט חלק א' ובתורה א' חלק ב', שאשה יראת ה' היא בחינת תפלה, ופרש שהתפלה החשובה והמקבלת והמרוצה ביותר היא תפלת ההתבודדות, שהיא תפלה מוסתרת. וזהו **”וַיֵּאָהֶב הַמֶּלֶךְ”** הינו מלכו של עולם **”אֶת אֶסְתֵּר”** הינו בחינת התפלה שהיא בהסתתר, היא ההתבודדות, **”מִכָּל הַנָּשִׁים”**, הינו מכל התפלות, **”וַתֵּשֶׂא חַן וַחֲסֵד לִפְנֵי מֶלֶךְ הַבְּתוּלוֹת”**. [אחר שאמר זאת לתלמידיו בליל פורים, “זענען זיי גילאפן אין פעלד אריין א גאנצע נאכט”. “רצו לשודה ושהו שם משך כל הלילה מרוב ההתלהבות וההתעוררות”].

- דער מלך, דער מלכו של עולם, האט ליב געהאט אסתר - 'מכל הנשים'. אסתר דאס איז די תפילה וואס מען דאוונט באהאלטענערהייט, יעדער איינער וואס ער רעדט פאר זיך אליין צום אויבערשטן - די תפילה איז חשובער ביים אויבערשטן [מער] פון אלע תפילות!

די תפילה וואס דער מענטש איז זיך מרגיל אז ער רעדט צום אויבערשטן אזוי ווי דער רבי האט געוואלט מרגיל זיין - אז אלע, די גאנצע וועלט זאל אריינגיין אין תפילה. בשעת מען שטייט אין קיך און מען ארבעט, זאל מען רעדן צום אויבערשטן. בשעת מען דארף עפעס טאן, איז דארף מען רעדן צום אויבערשטן.

אפילו מען זיצט א אסיפה, דארף מען רעדן צום אויבערשטן. מ'איז אמאל געזעצן א אסיפה מיט ר' יעקב מאיר [שכטער] שיחי', האט ר' יעקב מאיר געזאגט:

"וואס קענען מיר, מען איז דן דא אויף א ענין וואס קען מען העלפן דא.. אבער די אסיפה איז תפילה, מיר רעדן דא און דער אויבערשטער הערט וואס מיר רעדן. אפילו וואס מיר רעדן צווישן זיך, עס איז נאר תפילה. אלץ, די אלע דיבורים וואס מיר רעדן, איז נאר תפילה! כ"י".

דאס האט דער רבי געוואלט אז מען זאל.. "הלוואי שיתפלל האדם כל היום כולו", אז דער גאנצער מהות פון דעם מענטש, זאל זיין תפילה! אין יעדע זאך וואס מען טוט, זאל זיין תפילה!

דאס איז שוין א תפילה פון חוץ לישוב. די וועלט ווייסט נישט פון אזא תפילה, עס גייט נישט אן אין די וועלט אזא תפילה... און דאס איז דער עיקר תפילה. די תפילה דאס איז דער "תיקון עולם", דאס וועט מתקן זיין אלעס כ"י!

כז. ראה רוחא דחיי קונטרס ט' (עמ' ט"ז).

כח. כמסופר בסוף המעשה: ואחר־כך שִׁלְחוּ לְשֵׁם אֶת הַבַּעַל הַתְּפִלָּה הַזֶּה, וְנָתַן לָהֶם תְּשׁוּבוֹת וְתַקְוִינִים, וְטָהַר אוֹתָם. וְהִמְלִיךְ הַנָּ"ל מֶלֶךְ בְּכֹפָה, וְכָל הָעוֹלָם שָׁבוּ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעָסְקוּ רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

המאכלים של ה"קער"

און ביים סוף פון די מעשה זאגט דארטן דער רבי, אז מען האט געגעסן פון **"די מאכלים פון די קער"**, דורך דעם איז נמאס געווארן די געלט, און מען האט אוועקגעווארפן אלע עבודה זרה'ס.

איז זאגט ר' נתן יט און ר' אברהם ר' נחמן'ס, אז די מאכלים פון די קער מיינט מען די קרבנות, און **"תפילה במקום קרבן"**.

אז א מענטש איז זוכה צו שפירן א טעם אין דאווענען - אז דער דאווענען ווערט ביי אים אזוי ווי דער 'בעל תפילה' ברענגט אריין; אז מען זאל שפירן

ובליקו"ה הל' תפילה ה, י"ב: וְזֶה בְּחִינַת תַּפְלָה כִּי עֵקֶר הַתִּקּוּן שֶׁל כָּל הַמִּדּוֹת הַנְּפִילִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּל הַכִּתּוּבוֹת רְעוּת הַנ"ל הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה כַּנ"ל. כַּמְבָּאָר בְּכַתְבֵּים שֶׁעֵקֶר הַתִּקּוּן וּבְרוּר כָּל הַמִּדּוֹת הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה דִּיקָא וכו' שֶׁזֶּהוּ עֵקֶר בְּחִינַת תִּקּוּן וְעֲלִיַּת הַעוֹלָמוֹת וְהַמִּדּוֹת. כִּי כָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הַנ"ל יֵשׁ לוֹ כַּח מִיחָד לְתִקּוּן מִדָּה מִיחָד כְּגוֹן הַמִּלִּיץ שֶׁל הַמֶּלֶךְ צָרִיךְ לְתִקּוּן בְּחִינַת הַמְּלִיצָה הַנְּפִילָה שֶׁהֵם הַכֶּת הַרְעָה שֶׁבְּחֶרֶץ מְלִיצָה וְדַבּוּר לְתַכְלִית שֶׁבְּחֶרֶץ לָהֶם תַּחֲלָה אֵיזָה מִלִּיץ רַע לְמֶלֶךְ וְאַחֵר כֶּף מְצָאוֹ אֶת הַמִּלִּיץ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנ"ל וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ וְעַל-יְדֵי זֶה הַמִּלִּיץ נִתְּתָקֵן אַחֵר כֶּף וְכִיּוּצָא בְּזֶה בִּשְׁאָר הַכִּתּוּבוֹת שֶׁכָּל אַחַת זָכְתָּה אַחֵר כֶּף לְקַבֵּל לְמֶלֶךְ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ הַשֵּׁנִי לָהֶם לְפִי מִדָּתָם שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִתְּתָקֵן אַחֵר כֶּף, אֲךֹּ עֵקֶר הַתִּקּוּן הִיא עַל-יְדֵי הַבְּעַל תַּפְלָה שְׁעַל יָדוֹ נִתְּקַבְּצוּ וְנִתְאַסְפוּ וְחֻזְרוּ וְנִתְחַבְּרוּ יַחַד הַמֶּלֶךְ עִם כָּל בֵּיתוֹ וְאַנְשָׁיו כַּמְבָּאָר שֶׁם בְּהַמְעָשָׂה הַנ"ל וְגַם אַחֵר כֶּף שֶׁלָּחוּ אֶת הַבְּעַל תַּפְלָה בְּכַחַם לְכָל הַכִּתּוּבוֹת הַנ"ל לְתִקּוּנָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם, כִּי עֵקֶר הַתִּקּוּן עַל-יְדֵי תַפְלָה כַּנ"ל.

כט. ראה בליקו"ה הל' תפילה ד, ט"ו: וְזֶה בְּחִינַת הַמַּאֲכָלִים הַמְּבַאָרִים בְּהַמְעָשָׂה הַנ"ל שְׁעַל יָדָם עֵקֶר הַתִּקּוּן שֶׁל הַכֶּת נִפְלוּ לְתַאֲוֹת מָמוֹן, כַּמְבָּאָר שָׁם שֶׁמֶכַל הַתַּאֲוֹת אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא, אָבֵל מִתַּאֲוֹת מָמוֹן אֵי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא כִּי אִם עַל-יְדֵי אֱלוֹ הַמַּאֲכָלִים הַמְּבַאָרִים שֶׁם שֶׁהוֹלִיךְ אוֹתָם עַד שֶׁהִגִּיעַ לָהֶם הָרִיחַ שֶׁל אֱלוֹ הַמַּאֲכָלִים וְנִתְּאָוּ לָהֶם מָאֵד וְכו' וְאַחֵר כֶּף כְּשֶׁנִּתֵּן לָהֶם מֵאֱלוֹ הַמַּאֲכָלִים אֲזַי רָאוּ מֵאוֹס סִרְחוֹן תַּאֲוֹת מָמוֹן עַד שֶׁמָּאִסוּ בַּחֲיִיָּהֶם, וּבְרָחוּ וְקִבְּרוּ אֶת עֲצָמָן בַּחֲפִירוֹת וְקִבְּרוּם מִחַמַּת בּוֹשָׁה וְכו', עֵין שָׁם.

ואלו המאכלים הם בְּחִינַת קְרִבְנוֹת שֶׁעֵקֶרָם בְּחִינַת הָרִיחַ, בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר כח), אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לָהֶם וְהֵם נִקְרָאִים מַאֲכָלִים דְּמִלְכָּא כַּנ"ל. כִּי מְבָאָר בְּכִנּוּת פְּרִשְׁתַּת הַתְּמִיד שְׁעַל-יְדֵי הַקְּרִבְנוֹת נִכְנָע הָעֲבוּדָה זָרָה וְכו' הֵינּוּ שֶׁהַקְּרִבְנוֹת מְכַנִּיעִין וּמְבַטְלִין הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל תַּאֲוֹת מָמוֹן וְכו', עֵי"פ.

א טעם אין דאווענען, נישט נאר דאווענען ווייל מען מוז. בשעת ווען א מענטש איז זוכה צו שפירן די זיסקייט פון דאווענען - דאס הייסט קרבנות ^לא.

אז די תפילה ווערט אזוי ווי קרבנות; עס ווערט א מאכל, ער עסט. מען עסט די קרבנות, מען געבט כביכול עסן פארן אויבערשטן, און מיר עסן אויך פון די קרבנות; מיר עסן די תפילות, מיר שפירן א שביעה, מיר ווערן זאט דורך אונזערע תפילות.

בשעת מען איז זוכה צו שפירן א זעטיגקייט אין תפילה - דעמאלס ווערט נמאס די תאוות ממון מיט אלע אנדערע כיתות!

זאל דער אויבערשטער העלפן מען זאל זוכה זיין זיך מדבק זיין אין דעם הייליגן וועג פון דעם בעל תפילה.

די מעשה פון בעל תפילה זאל אונז אויפוועקן פון אונזער שלאף, מיר זאלן זוכה זיין צו עפענען די אויגן און זעהן דעם אמת ^לב.

ל. ראה כוכבי אור הוצאות משך הנחל עמוד שי"ט, והודעתנו כי באור ותנור ציון וירושלים יש תקווה לאחריתנו, עד שנטהר ונזדכך מרב הרע שבחלבנה וצואת כספנו ותאוותינו, להתהפך בתכלית ההפך **לקדושת הקרבנות והתפלות** העולים לפניך דרך ארצינו גם היום,

לא. ראה ליקו"מ תורה נ'.

לב. ראה בליקו"ה הל' תפילה ד, י"ג: ומי שרוצה לבלי להטעות את עצמו ולחשוב על התכלית האמתית תכלית הנצח, אי אפשר לזכות לזה **כי אם כשיזכה להיות מהפכת הקדושה של הבעל תפילה הקדוש**, שרק הם בחרו בתכלית האמתית והנצחית, שהוא תפילה ושירות ותשבחות להשם יתברך וכו' ועל-ידי התפילה זוכין לשבר כל המדות רעות שיש בכל אדם שנמשכין מכל הכחות הנ"ל, שכלם מתבטלים ונתתקנים על-ידי התפילה דיקא כנ"ל.

וברמזי המעשיות: וע"כ כל המעיין בסיפור זה בעין האמת ובלב נבון ומחשבה ישרה וטהורה ילמוד מכל זה מוסר השכל וצדק, איך שיזהר בנפשו מאד שלא להכשל ולהתעות בדרכים התועים האלה, רק אדרבא ישפוש במעשיו אולי כבר נתעה ונשתבש באיזה כיעור ח"ו, ירז עצמו לברוח ולצאת ממנו ולשוב בתשובה שלימה, ולברר לעצמו טעותו ושיבוש דעתו ע"י כל המובן מסיפור הנורא הזה ומשאר דברי רז"ל הק' והנאמנים הנאמרים בצדק ובמשפט אמת וישר.

און מיר זאלן זוכה זיין זיך מדבק זיין אין דעם אויבערשטן, און אין תפילה,
און אלע צדיקים, און אין הייליגן רבין, און אין דעם דרך התפילה - לעולמי
עד ולנצח נצחים!

הוצאות עריכת הקונטרס נתגדב
ע"י החפץ בעילום שמו
לברכה והצלחה

חלק מהוצאות הקונטרס נתגדב
ע"י ר' יואל שפיגל שליט"א
לרגל אירוסיו בתו
ובזכות מצוות זיכו הרבים
יזכוי לבנות בית נאמן
בישראל ויתברכו בכל מילי
דמיטב

להשתתפות בהוצאת
הקונטרס ולקחת חלק בזיכוי
הרבים בעת שמחתכם או
לזכר יקיריכם נא לפנות לטל'
0534159773

חלק מהוצאות הקונטרס נתגדב
ע"י ר' יואל דייטש שליט"א
לרגל הולדת הנכדות למז"ט
ובזכות מצוות זיכוי הרבים
יזכו לרוות רוב נחת דקדושה
מכיוצ"ח

ישמח לב מבקשי ה'
קו רוחא דחיי 02.3.02.47.43
בארה"ב 605.477.6808
שמעו ותחי נפשכם

חלק מהוצאות הקונטרס נתגדב
ע"י ר' שמעון דן הלפרין שליט"א
לרגל הולדת בנו למז"ט
ובזכות מצוות זיכוי הרבים
יזכו לרוות רוב נחת דקדושה
מכיוצ"ח